

Číslo 286
20. listopadu
2017

OBSAH

Výsledky Sociálního summitu v Göteborgu 1

Komise

Zpráva o naplňování evropského programu pro migraci 2

Posilování evr. identity prostřednictvím vzdělávání a kultury 3

Dosažení rozvoje prostřednictvím obchodu a investic 3

Rada

Výsledky Rady pro zahraniční věci 4

Výsledky Rady pro obecné záležitosti pro politiku soudržnosti 4

Výsledky Rady pro hospodářské a finanční záležitosti 5

Evropský parlament

Výsledky plenárního zasedání Evr. parlamentu 5

Diskuse o stavu právního státu v Polsku 6

Informace

626. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni 7

Rámcové pozice 7

Výsledky Sociálního summitu v Göteborgu

Dne 17. listopadu se v Göteborgu konal Sociální summit na téma **spravedlivých pracovních míst a růstu**. Jeho součástí bylo rovněž neformální jednání **hlav států a vlád členských států unie k problematice budoucího směřování EU s důrazem na vzdělávání a kulturu**. Delegaci ČR vedl předseda vlády **Bohuslav Sobotka**.

Klíčové body

Český premiér vystoupil na panelu s názvem **Přístup na trh práce**. Stejněho debatního panelu se vedle premiéra Sobotky účastnili předsedové vlád Finska, Polska, Malty, Španělska, Nizozemska, Rumunska a Chorvatska. Tématem jejich diskuze byla vedle podpory zaměstnanosti například rovnoprávnost mužů a žen na pracovním trhu, vytváření nových pracovních míst nebo dopady digitalizace.

Český premiér bilancoval **úspěšnou politiku zaměstnanosti české vlády**. Česko dlouhodobě vykazuje nejnižší míru nezaměstnanosti v EU, a to na úrovni 3,6 procent. Mezi úspěšná opatření politiky zaměstnanosti zařadil usnadnění vstupu na trh práce osobám, které je obtížné zaměstnat, nebo program podpory regionální mobility, díky němuž mají pracovníci nárok na kompenzaci zvýšených nákladů při dojížděcí nebo přestěhování za prací.

Při debatě premiér Sobotka jako oblast českého pracovního trhu, která vyžaduje zlepšení, označil **omezený přístup k zařízením předškolní péče**, která by ženám usnadnila přístup na pracovní trh. Dále by se Česko podle něj mělo soustředit na podporu technického vzdělávání a digitalizaci.

Česko na summitu zastupoval také předseda Českomoravské konfederace odborových svazů **Josef Středula**, který se zúčastnil diskuzního panelu, jenž se věnoval spravedlivým pracovním podmínkám. Mezi tématy, o kterých jeho účastníci debatovali, byly i vysoké rozdíly ve výši mezd v různých státech EU.

V rámci Sociálního summitu došlo k podpisu finální verze meziinstitucionálního prohlášení k **Evropskému pilíři sociálních práv**. Společné prohlášení podepsali představitelé tří institucí EU - Jüri Ratas, premiér Estonska, které v současnosti předsedá Radě, předseda Komise Jean-Claude Juncker a předseda Evropského parlamentu Antonio Tajani.

Evropský pilíř je soupisem dvaceti zásad, které jsou sdruženy do tří kategorií: rovné

příležitosti a přístup na trh práce, spravedlivé pracovní podmínky a sociální ochrana a začleňování. Myšlenku sociálního pilíře před dvěma roky představil předseda Evropské komise Juncker. Komise návrh na jeho vznik předložila v dubnu 2017 jako součást sociálního balíčku, v říjnu jej přijali na svém jednání v Lucemburku ministři unijních zemí pro zaměstnanost a sociální věci.

Na okraj summitu se český premiér sešel s předsedou Evropské rady Donaldem Tuskiem a lídry dalších členských států k dalšímu kolu **diskuse o budoucnosti EU**, tentokrát k tématům vzdělávání a kultury. Lídři EU se shodli, že budou dále spolupracovat na posílení populárního programu Erasmus. Unijní země také chtějí tento program, který je v současnosti určen studentům vysokých škol, rozšířit i na středoškoláky a učně.

S novou iniciativou evropských univerzit na summitu vystoupil francouzský prezident Emmanuel Macron. Navrhl **projekt spolupráce evropských univerzit**, v jehož rámci by studenti absolvovali během vysokoškolského studia pobyt na několika těchto univerzitách.

Jednalo se o první setkání v rámci **agendy lídrů**, která stanovuje harmonogram jednání nejvyšších představitelů členských zemí v příštích dvou letech. Cílem agendy lídrů je nalézt řešení otázek, které vyvolávají největší polemiku, např. reformy eurozóny, migrační krize, vnitřní bezpečnosti, obchodních vztahů nebo budoucího financování EU.

Východiska pozice ČR

Pro Českou republiku nebude podpis Sociálního pilíře podle premiéra Sobotky znamenat velkou změnu, protože patří mezi státy s nejnižší nezaměstnaností a země s vysokou mírou sociální soudržnosti a sociálního zabezpečení.

B Sobotka zdůraznil, že ČR dlouhodobě zdůrazňuje potřebu posílit jednotu unie, proto témata vzdělávání a kultury vnímám jako nadmíru důležitá. Jsou to oblasti, které mají dle něj potenciál sjednotit EU a ve kterých unie může přinést vysokou přidanou hodnotu, a to především co se týče mobility.

Předpokládaný další vývoj

Příští setkání Evropské rady se bude konat 14. a 15. prosince. 15. prosince se uskuteční summit eurozóny, kterého se mohou zúčastnit i unijní země, které neplatí eurem. /M. Bydžovská/

Dne 15. listopadu 2017 vydala Komise souhrnnou zprávu, v níž hodnotí pokrok dosažený při naplňování evropského programu pro migraci. Zpráva se věnuje všem migračně relevantním oblastem: vnější dimenzi (spolupráce se třetími zeměmi, přesídlování), vnitřní dimenzi (relokace), ochraně vnějších hranic a návratové politice.

Kontext

Na migrační krizi reagovala Komise sdělením evropský program pro migraci (EAM), který představila v květnu 2015. V návaznosti na toto sdělení zveřejnila Komise konkrétní návrhy k řešení migrační krize v tzv. prvním implementačním balíčku (květen 2015: relokace 40 000 osob, přesídlení 20 000 osob, akční plán proti pašování) a následně v tzv. druhém implementačním balíčku (září 2015: relokace 120 000 osob, návrh trvalé relokace, bezpečné země původu, návratová politika). V květnu a červenci 2016 pak byly zveřejněny dva azylové balíčky coby součást reformy společného evropského azylového systému (CEAS). Ve vnější dimenzi je od března 2016 prováděno společně prohlášení EU a Turecka, které výrazně zlepšilo situaci na balkánské a východní středomořské trase. Od léta 2017 se pak ve spolupráci s Libyí podařilo výrazně snížit migrační proud přes centrální Středomoří. Zhodnocení všech uvedených aktivit se věnuje předmětná zpráva Komise.

Klíčové body

Komise úvodem zprávy připomíná, že celkový **počet nelegálních přechodů** po hlavních migračních trasách **klesl v roce 2017 o 63 %** ve srovnání s rokem předchozím. Tento úspěch lze přičíst zejména pokroku při ochraně vnějších hranic EU, spolupráci s partnerskými zeměmi na řešení základních příčin nelegální migrace nebo pokračujícímu boji proti převaděčství.

Ve vnější dimenzi k vítuje Komise zejména **spolupráci s klíčovými třetími zeměmi původu a tranzitu**. Od března 2016 je naplňováno společné prohlášení EU a Turecka. V rámci Nástroje finanční pomoci uprchlíkům v Turecku poskytla EU celkem 3 miliardy eur, jež jsou určeny syrským uprchlíkům vysídleným v Turecku. Do konce roku se dle Komise pravděpodobně podaří zajistit využití veškerých finančních prostředků.

Dalším finančním nástrojem je Světecký fond EU pro Afriku, který existuje již dva roky a jenž přispívá ke zvýšení stability a odolnosti zemí původu a tranzitu podporou hospodářského rozvoje a migračního managementu. Dosud se v rámci fondu podařilo schválit projekty v hodnotě téměř 2 miliard eur. Například v Libyi byla díky činnosti fondu poskytnuta lékařská pomoc a základní podpora téměř čtyřem tisícům migrantů a více než dvěma tisícům vysídlených libyjských rodin. Fond přispěl rovněž k rozšíření pátracích a záchranných misí v poušti či k podpoře asistovaných dobrovolných návratů.

Prostřednictvím **přesídlovacího programu** z července 2015 ve spojení s resettlementem na základě prohlášení mezi EU a Tureckem bylo do EU již přesídleno více než 25 700 osob. Pokud jde o nový program, v jehož rámci se má do října 2019 přesídlit minimálně 50 000 nejzranitelnějších uprchlíků, účast přislíbilo už 16 členských států, které zamýšlí přijmout více než 34 400 osob.

V oblasti **relokací** Komise deklaruje, že se program již úspěšně dokončuje. Aktuálně je způsobilých k relokaci již

jen cca 750 osob v Řecku a 3 100 osob v Itálii. Celkem bylo dosud relokováno více než 31 500 osob. Přestože téměř všechny členské státy své právní povinnosti plní, je Komise nucena konstatovat, že Česká republika, Maďarsko a Polsko dosud nepřijaly žádná opatření k nápravě skutečností, jež jsou jim vytýkány v červencovém odůvodněném stanovisku; řízení o nesplnění povinnosti proto nadále probíhají.

Dílčího pokroku bylo dosaženo v **návratové politice**, byt zde ještě existuje značný prostor pro zlepšení. V září 2017 byla uzavřena dohoda o standardních operačních postupech v oblasti navrácení s Bangladéšem. Unie bude v rámci tohoto nového postupu i nadále pokračovat ve strukturovaném přístupu k dalším klíčovými partnerům. V blízké době by měla být dokončena jednání o zpětném přebírání osob s Nigérií a Tuniskem, i nadále pak budou probíhat intenzivní jednání o spolupráci s Pobřežím slonoviny, Senegalem a Mali. Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), která bude kontaktním místem pro navrácení na úrovni EU, předloží během listopadu nové operativní kroky na podporu členských států v oblasti návratových operací.

Coby největší **přetrvávající výzvy** identifikuje Komise navýšení příspěvků členských států do Světeckého fondu EU pro Afriku, poskytnutí dobrovolných závazků členských států v rámci nového přesídlovacího schématu a zefektivnění návratových politik, mj. prostřednictvím většího zapojení Evropské pohraniční a pobřežní stráže. V této oblasti by EU měla i nadále zkoumat možnosti využití všech pobídek a pák k dosažení lepšího pokroku. Řecké orgány by dále měly zintenzivnit své úsilí tak, aby bylo zajištěno účinné navrácení do Turecka v rámci společného prohlášení.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR vnímá riziko negativních obecných dopadů v případě, že se nepodaří nalézt a účinně provádět opatření, která povedou k celkovému omezení nelegální migrace do EU, k lepšímu fungování společných systémů na evropské úrovni a k zamezení druhotných pohybů migrantů v nelegálním postavení napříč EU. Vláda je připravena podpořit systémové změny, které by měly mířit především k posílení efektivní ochrany vnějších hranic EU, zlepšení procedur v místech prvního vstupu migrantů (bezpečnostní screening, identifikace a registrace) a ke zlepšení návratové politiky EU.

Pokud jde o reformu azylového systému, dle vlády musí být funkční azylový systém založen na konsenzuálním principu, neboť vynucená pravidla dále prohloubí politickou krizi a nepovedou k nápravě systému. Povinné přerozdělování musí být ze systémové revize odstraněno a nahrazeno dobrovolnými, současně však měřitelnými formami solidarity.

Předpokládaný další vývoj

Problematika migrace bude diskutována na příštím řádném zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, jež proběhne ve dnech 7. a 8. prosince 2017 v Bruselu. Migraci se rovněž budou věnovat lídři EU na příštích zasedáních Evropské rady.

/V. Bernas/

Komise 14. listopadu zveřejnila sdělení o posilování evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury (KOM(2017) 673). Sdělení je příspěvkem Komise do obědové diskuse předsedů vlád a hlav států, která proběhla v rámci Sociálního summitu v Göteborgu 17. listopadu právě na témata vzdělávání a kultury.

Kontext

Diskuse o budoucnosti Evropy, do které sdělení o posilování evropské identity zapadá, byla zahájena Komisí v březnu 2017 Bílou knihou o budoucnosti Evropy. Následovalo pět diskusních dokumentů, které se věnovaly klíčovými aspekty budoucnosti evropské integrace. Témata vzdělávání a kultury jsou zdůrazněna především v diskusním dokumentu o sociální dimenzi Evropy, ale jsou zmíněna například také v diskusním dokumentu o globalizaci. Kompetence v oblastech vzdělávání a kultury jsou především v rukou členských států a EU tak má především koordináční a podpůrnou úlohu.

Klíčové body

Evropská unie čelí řadě složitých výzev, jakými jsou například digitalizace, změna trhem požadovaných dovedností a schopností, modernizace evropského státu blahobytu, stárnutí populace, nedostatečná mediální gramotnost nebo vzestup populismu. S člením těchto výzev mají pomoci i **vzdělávání a kultura**, které hrají v tomto ohledu velice důležitou roli, protože pomáhají sociální kohezi, tvorbě identity, společnosti i jednotlivců, rozvíjejí aktivní občanství a pomáhají tvořit páteř ekonomiky členských států.

Důležitou roli v evropském projektu hraje **mobilita a přeshraniční spolupráce**, a to i v oblastech vzdělávání a kultury, která je sice na vysoké úrovni, ale rozhodně ji nelze srovnávat s mobilitou v rámci trhu zboží. I přes úspěch programů a iniciativ EU, například programu Erasmus+, je třeba nadále pracovat na zvyšování mobility odbouráváním administrativy a zjednodušením uznávání diplomů a kvalifikací, a dít se kupředu na vytvoření Evropské vzdělávací oblasti. Mimo již zmíněné vzájemné uznávání diplomů a kvalifikací a odbourávání administrativy Komise navrhuje v této oblasti zaměřit pozornost na vytvoření Evropského studentského průkazu nebo na posílení programu Erasmus+.

Investování do vzdělávání je v zájmu jak členských států, tak Evropské unie, protože posiluje nejen ekonomickou a sociální konvergenci, ale společnost jako celek. V oblasti vzdělávání členské státy a EU čelí nadále mnoha výzvám, na které je zapotřebí reagovat. Aby byla zajištěna vysoká kvalita evropského vzdělávacího systému je dle sdělení nutné se zaměřit na zlepšení výsledků studentů v oblasti výzkumu a vědy, umožnění spravedlivého a rovného přístupu ke všem žákům a studentům a rozvoj klíčových kompetencí a dovedností, například na digitální dovednosti. Také je důležité zajistit rozšíření kvalifikací a dovedností učitelů.

Oblast kultury je klíčová pro **vytváření společné identity a pocitu evropské sounáležitosti**. Výrazně v tomto ohledu přispívají evropské programy a iniciativy. Jedná se například o program Kreativní Evropa, Evropský rok kulturního dědictví nebo Evropská hlavní města kultury. Stále lze však v tomto ohledu dělat více. Sdělení například navrhuje posílení „Evropských novin“, vytvoření digitální strategie pro oblast kultury nebo posílení finančních kapacit garančních kapacit pro kreativní a kulturní sektor.

V poslední části sdělení je **shrnutí vize do roku 2025** a další postup v oblastech vzdělávání a kultury na úrovni EU. V závěru je kladen důraz například na posílení mobility, větší soulad kurikul, lehčí uznávání diplomů a kvalifikací, zlepšení podpory učitelů nebo větší důraz na celoživotní vzdělávání. V závěru je představeno 6 základních iniciativ, které Komise do budoucna podnikne.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR dlouhodobě podporuje rozvoj spolupráce a koordinace v oblastech vzdělávání a kultury s ohledem na principy subsidiarity a proporcionality.

Předpokládaný další vývoj

Sdělení je nelegislativního charakteru, proto nepodléhá spolurozhodování Evropského parlamentu a Rady. Sdělení se zaměřuje především na vývoj do roku 2025 a v souvislosti s agendou lídrů navrhuje řadu nových iniciativ a dalších kroků pro rozvoj oblastí vzdělávání a kultury. /J. Matera/

Dosažení rozvoje prostřednictvím obchodu a investic > Komise

V Bruselu 14. listopadu 2017 Komise stanovila novou vizi společné strategie EU k dosažení prosperity rozvojových zemí pomocí obchodu a investic (KOM(2017) 667).

Kontext

Dokument představuje aktualizaci strategie z r. 2007 a reflektuje jak získané zkušenosti, tak aktuální situaci. Komise nastavila novou společnou vizi jak pomoci rozvojovým zemím bojovat s chudobou a lépe vytvořit více pracovních míst pomocí obchodu a investic. Aktualizovaná strategie vychází 10leté zkušenosti a je zaměřena na upevnění a modernizaci podpory EU partnerským zemím a znamená zefektivnění Společné EU strategie v oblasti podpory obchodu z roku 2007, který byla společnou evropskou odpovědí na snahy Světové obchodní organizace (WTO). Velký důraz je kladen na rozvojové země s nízkým příjmem a křehké státy (klasifikace OECD).

Klíčové body

Dle komisaře pro mezinárodní pomoc a rozvoj Nevena Mimicy je **Evropská unie spolu** s členskými státy **největším poskytovatelem podpory** v oblasti podpory obchodu. Nová strategie lépe odpovídá současným komplexním výzvám a zvyšuje dopad aktivit směřujících k snižování chudoby, k oživení udržitelného ekonomického rozvoje a k zajištění uplatňování zásady „nenechat nikoho stranou“. Celkově je EU a její členské státy největším poskytovatelem podpory obchodu, v r. 2015 činily závazky EU a členských států 13, 16 mld. EUR.

Nová strategie 2017 pro pomoc v oblasti obchodu se vyznačuje několika **charakteristickými rysy**. Patří mezi ně lepší kombinace a koordinace nástrojů při podpoře obchodu na evropské i národní úrovni, zlepšení synergického efektu s jinými nástroji jako je např. Evropský inovativní vnější investiční plán, který bude podporovat investice pro udržitelný rozvoj. /Pokračování na s. 4/

Jedním z cílů je podpora lokálních malých a středních podniků. Dále se jedná o posílení sociální a environmentální udržitelnosti s inkluzivním ekonomickým růstem, např. zvýšeným zapojením stakeholderů pomocí dialogu se soukromým sektorem, občanskou společností a místními úřady.

V neposlední řadě jde o lepší zacílení na rozvojové země s nízkým příjmem a křehké státy a uplatňování individuálního přístupu k specifitě jednotlivých zemí.

Výsledky Rady pro zahraniční věci > Rada

V pondělí 13. listopadu se sešli ministři zahraničí a ministři obrany zemí EU. Společně diskutovali především o posílení evropské obranné spolupráce. 23 členských států včetně ČR notifikovalo svoji připravenost zahájit Stálou strukturovanou spolupráci. Českou delegaci vedli ministr zahraničí Lubomír Zaorálek a ministr obrany Martin Stropnický.

Jednání ministrů zahraničí

Jednání ke **vztahům EU s Afrikou** bylo přípravou na summit EU s Africkou unií, které se uskuteční 29. a 30. listopadu v Abidžanu. V současné době je finalizována agenda. Ta by se měla soustředit na 4 oblasti, kterými jsou (i) mír a bezpečnost, (ii) demokracie a dobré vládnutí, (iii) investice, pracovní místa, znalosti a dovednosti a (iv) migrace a mobilita. Mezi výstupové dokumenty bude patřit krátká politická deklarace, memorandum o porozumění k míru a bezpečnosti a tři tematické deklarace. Vysoká představitelka Federica Mogheriniová apelovala na to, aby summit nebyl brán pouze jako migrační, ale jako široce zaměřený a politický. S touto tezí většina vystupujících členských států souhlasila a zdůrazňovala potřebu práce s mládeží.

Ministři dále diskutovali o **strategické komunikaci**. Věnovali se dezinformačním kampaním a o dalším aktivitám EU v této oblasti. Diskuse se uskutečnila na základě společného dopisu osmi ministrů zahraničí vysoké představitelce, ve kterém apelovali na zabezpečení personálních a finančních kapacit pro East StratCom tým v Evropské službě pro vnější činnost. Diskuse byla relativně konsensuální a kvůli nedostatku času i relativně stručná. Vystoupili tradiční zastánci tématu a zejména týmu StratCom East. Některé země jihu zdůraznily, že klíčová je pozitivní komunikace, nicméně boj s propagandou explicitně nekritizovaly.

Společné jednání

Na Radě došlo k podpisové ceremonii společné notifikace spuštění **Stálé strukturované spolupráce v oblasti obra-**

Východiska pozice ČR

V obecné rovině pro vládu ČR rozvojová spolupráce představuje výraz solidarity, klíčový nástroj zahraniční politiky a investici do vlastní bezpečnosti.

Předpokládaný další vývoj

Sdělení bude následně projednáváno v relevantních pracovních skupinách a pravděpodobně i na zasedání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů pro rozvoj dne 11. prosince 2017. /P. Kačabová/

Výsledky Rady pro zahraniční věci > Rada

ny (PESCO), jíž se účastnili jak ministři zahraničí, tak ministři obrany 23 členských států včetně ČR. Notifikaci nepodepsaly Dánsko, Velká Británie, Irsko, Malta a Portugalsko. Během společného zasedání byly přijaty závěry Rady k bezpečnosti a obraně, které se týkaly obranného balíčku, tj. PESCO, CARD, EDF, EDIDP či civilního krizového řízení.

Jednání ministrů obrany

Samostatné zasedání ministrů obrany pokračovalo v diskusi o **spolupráci EU a NATO** za účasti Generálního tajemníka NATO Jense Stoltenberga. Tématem byla Společná deklarace EU a NATO pro posílení spolupráce obou organizací a možné další oblasti vzájemné spolupráce nad rámec již schválených 42 aktivit.

Východiska pozice ČR

Ministr L. Zaorálek vystoupil v diskusi ke strategické komunikaci, v níž poděkoval za zařazení bodu na jednání. Pro vládu ČR je strategická komunikace jedním z prioritních témat. Loni ČR ustavila Centrum pro boj s terorismem a hybridními hrozbami a aktivně se zapojuje i jinde. Všechny tři týmy StratCom jsou důležité, ale je zřejmé, že hlavní hrozby pocházejí z Ruska a mají největší destabilizační potenciál. Proto je vláda připravena na navýšení rozpočtu a vytvoření samostatné rozpočtové kapitoly.

Ministr M. Stropnický vystoupil v diskusi k EU a NATO, v níž podpořil myšlenku společných cvičení obou organizací. Zdůraznil mimo jiné také potřebu posílení spolupráce v oblasti ilegální migrace a zapojení FRONTEX a EURO-POL.

Předpokládaný další vývoj

Další Rada pro zahraniční věci se bude konat 11. prosince 2017.

/M. Nemkyová/

Výsledky Rady pro obecné záležitosti pro politiku soudržnosti > Rada

Ve středu 15. listopadu proběhlo v Bruselu zasedání Rady pro obecné záležitosti, jehož hlavním tématem byla diskuze k budoucnosti politiky soudržnosti po roce 2020 na základě 7. kohezní zprávy. V závěru jednání ministři přijali závěry Rady, které jsou vodítkem pro přípravu nového programového období. Před začátkem zasedání Rady proběhla společná koordinační schůzka zemí Visegrádské skupiny rozšířené o Bulharsko, Chorvatsko, Rumunsko a Slovinsko.

Klíčové body

Ministři diskutovali o možnosti **nastavení budoucích mechanismů politiky soudržnosti** vyplývajících ze 7. kohezní zprávy. Jde například o snahu o vytvoření jednotné sady pravidel pro čerpání ze všech pěti evropských strukturálních a investičních fondů, nová pravidla pro přidělování finančních prostředků členským státům či větší flexibilitu prostředků, kdy by určitá část alokace mohla být zacílena na aktuální potřeby členských států.

/Pokračování na s. 5/

Na základě těchto diskuzí Rada přijala vodítka pro směřování politiky soudržnosti. Ty byly přijaty během příprav nového víceletého finančního rámce a legislativy pro politiku soudržnosti. Byl tak vyslán signál Komisi, jakým směrem by se budoucí podpora regionů měla ubírat.

V legislativní části jednání Rady byla přijata změna rozhodnutí č. 189/2014/EU, kterým se Francie opravňuje, aby uplatňovala sníženou sazbu některých nepřímých daní na „tradiční“ rum vyrobený na Guadeloupu, ve Francouzské Guyaně, na Martiniku a Réunionu.

Dále estonské předsednictví informovalo o projednávaných změnách **Obecného nařízení** (nařízení (EU) 1303/2013). Na výboru Coreper byl 25. října 2017 přijat návrh připravený Komisí. Následně byl zaslán dopis Evropskému parlamentu s oficiální pozicí Rady. Cílem je schválení návrhu do konce roku.

Dále předsednictví poskytlo informaci o projednávání návrhů na zjednodušení v rámci nařízení **Omnibus**, které se týká politiky soudržnosti. V současnosti probíhají tria-

logy a očekává se, že části týkající se zjednodušení politiky soudržnosti by mohly být uzavřeny po v nejbližší době. Zásadní bude také dokončit projednávání úprav finančního nařízení. Cílem zapojených institucí je co nejrychlejší dosažení politické dohody.

Východiska pozice ČR

Podle ministryně K. Šlechtové je jasnou prioritou ČR pokračování kohezní politiky. Nelze podle ní dovolit, aby čerpání dotací a nastavení budoucí podoby regionální politiky bylo podmíněno plněním určitých podmínek, jako je třeba vláda práva v zemi.

Předpokládaný další vývoj

Diskuze o budoucí podobě politiky soudržnosti budou pokračovat i nadále, s ohledem na přípravu budoucího víceletého finančního rámce po roce 2020.

/S. Máčalová/

Výsledky Rady pro hospodářské a finanční záležitosti > Rada

V Bruselu se v pátek 17. listopadu sešli zástupci ministerstev financí, Komise a Evropského parlamentu. Hlavním bodem jednání bylo dosažení dohody o rozpočtu EU na rok 2018. Dohodovací výbor dospěl v nočních hodinách ke kompromisu, kdy výsledná výše závazků byla stanovena na 160,1 mld. eur a plateb na 144,7 mld. eur. Zásadou Rad bylo dosažení takového rozpočtu, který bude schopen dostatečně reagovat na neočekávané události a přitom zajistit kontinuální podporu konkurenceschopnosti a ekonomického růstu. Delegaci ČR vedl náměstek ministra financí Petr Pavel.

Klíčové body

Evropská komise každoročně na jaře předkládá návrh rozpočtu EU. K tomuto návrhu poté Evropský parlament a Rada zaujímají svůj vlastní postoj. Na podzim pak bývá zahájen proces vyjednávání označovaný jako „dohodovací postup“. Letos trval dohodovací postup 21 dní od 31. října. Tato jednání vede speciálně svolaný dohodovací výbor, do něhož Evropský parlament i Rada vysílá po 28 zástupcích. Za Komisi, která plní úlohu neustranného zprostředkovatele, je přítomen komisař odpovědný za rozpočet a odborníci z Generálního ředitelství pro rozpočet.

Vlastní jednání Rady a dohodovacího výboru proběhlo 17. listopadu a protáhlo se do ranních hodin následujícího

dne. Výsledná dohoda představuje kompromisní navýšení rozpočtových výdajů na ca. 144 mld. eur (+ 1,8 %), kdy EP žádal přírůstek na 146 mld. eur (+ 3,7 %), zatímco členské státy se držely hranice 142 mld. eur (+ 0,6 %). Návrh EP byl kritizován především s odkazem na nutnost udržení potřebné míry flexibility rozpočtu a zachování „polštáře“ pro nepředvídané události. Obě strany se posléze shodly na ponechání marže ve výši 800 mil. eur.

Východiska pozice ČR

V rámci jednání o rozpočtu EU na rok 2018 se podařilo dosáhnout jedné z priorit vlády ČR, kterou je navýšení podpory pro strategickou komunikaci Evropské služby pro vnější činnost. Dle požadavků vlády byla zavedena nová vlastní rozpočtová položka pro tzv. StratCom týmy Evropské služby pro vnější činnost s cílem zajistit jejich efektivní fungování a možnost účinně působit v boji proti šíření falešných informací v EU a státech Východního partnerství.

Předpokládaný další vývoj

Rozpočet na příští rok bude ze strany Rady potvrzen 30. listopadu Radou pro konkurenceschopnost. Evropský parlament by jej měl potvrdit během následujícího plenárního zasedání.

/Ch. Kovaříková/

Výsledky plenárního zasedání Evr. parlamentu > Evropský parlament

Ve dnech 13.–16. listopadu proběhlo plenární zasedání Evropského parlamentu. Poslanci diskutovali o antidumpingových opatřeních, online nákupech nebo o právním státu a demokracii v Polsku. Rovněž si vyslechli projev slovenského prezidenta Andreje Kisky.

V úterý 14. listopadu EP přijal návrh nařízení o možnostech **ochrany před dumpingovým dovozem a dovozem subvencovaných výrobků** ze zemí, které nejsou členy EU. Nová legislativa zaváže zahraniční obchodní partnery a producenty importující své produkty do EU uplatňovat mezinárodní pracovní právní a environmentální standardy. Unijní podniky budou moci při předkládání stížností ohledně dumpingu využívat informaci z monitoringu Komise o situaci ve třetích zemích, či nebu-

dou muset při antidumpingovém vyšetřování předkládat dodatečné důkazy nad rámec současných povinností. Všechny zainteresované subjekty (včetně např. odborů) se budou moci vyjadřovat k rozhodnutím o opatřeních na ochranu obchodu.

V úterý 14. listopadu poslanci schválili s ohledem na **online nákupy** návrh novely nařízení týkající se spolupráce mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele. Nová legislativa má za cíl odstranit právní mezery, které vyplývají z odlišností mezi systémy ochrany spotřebitelů v jednotlivých členských státech EU.

/Pokračování na s. 6/

Vnitrostátní orgány by měly mít právo podle EP do budoucna požadovat od registrátorů domén a bank informace nutné k identifikaci nepoctivých obchodníků, vykonávat testovací nákupy zboží a služeb, nařídít viditelná zobrazení varování spotřebitele v rámci online obchodních platforem, ukládat sankce a případné penále, či napomoci v tlaku na prodejce, aby poskytli přiměřené náhrady spotřebitelům.

V úterý 14. listopadu poslanci rovněž diskutovali společně s vysokou představitelkou Unie Federikou Mogheriniovou o **aktuální zahraniční politice USA** pod vedením prezidenta Donalda Trumpa v souvislosti s budoucností dohody o iránském jaderném programu. Mezi další body diskuze o otázkách v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky patřila stávající bezpečnostní situace v Jemenu a Afghánistánu. EP dále uspořádal rozpravu o svém doporučení k listopadovému summitu Východního partnerství.

Ve středu 15. listopadu EP diskutoval s místopředsedou Komise Fransem Timmermansem a zástupci estonského předsednictví a bezprostředně poté i schválil usnesení předložené skupinou frakcí EPP, ALDE, S&D, GUE/NGL, Zelení/EFA k **současnému stavu právního státu a demokracie v Polsku**. Po intenzivní debatě poslanci došli k závěru, že jsou v tomto členském státě ohroženy základní evropské hodnoty, a měl by být proto aktivován preventivní mechanismus dle čl. 7 Smlouvy o EU, jenž může v krajním případě hypoteticky vyústit v pozastavení hlasovacích práv Polska v Radě.

Ve středu 15. listopadu poslanci vyslechli v rámci slavnostního zasedání **projev prezidenta Slovenské republiky Andreje Kisky**. Ten se věnoval zejména reformě fungování a budoucnosti EU, potřebě solidarity, či zdůraznil nutnost zajistit ambicióznější Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a boj proti šíření dezinformací a falešných zpráv.

Téhož se EP zaměřil prostřednictvím rozpravy na otázku **boje proti daňovým únikům** v souvislosti s posledními uniklými dokumenty, tzv. Paradise Papers. Poslanci odsoudili praxi některých jednotlivců i společností spočívající ve skrývání skutečné hodnoty jejich majetku a snižování daňových povinností na minimum. Řada vystupujících řečníků vyzvala členské státy Unie k jednoznačným zásahům proti těmto aktivitám. Aktuální kauza je z hlediska EP již třetí svého druhu v pořadí – v minulosti se poslanci zabývali s obdobným tématem v návaznosti na odhalení tzv. Panama Papers z dubna roku 2016 a tzv. kauzou LuxLeaks z roku 2014.

Mezi další body plenárního zasedání patřily rozpravy o právním státu na Maltě [v souvislosti se zavražděním tamní investigativní novinářky Daphne Caruanové Galiziové (úterý 14. listopadu), tematická diskuze o radikalismu v Evropě sto let po bolševické revoluci v Rusku a rozprava ve věci druhého balíčku o mobilitě v EU – obě konané ve středu 15. listopadu.

/O. Kaleta/

Diskuse o stavu právního státu v Polsku > Evropský parlament

Parlament ve středu diskutoval a hlasoval o usnesení, které hodnotí průběh dialogu mezi EU a polskou vládou v otázkách respektování právního státu a demokracie v zemi.

Kontext

Dne 12. července 2017 byly Sejmem i Senátem schváleny návrhy zákonů vládní strany Právo a spravedlnost (PiS) týkající se organizace soudnictví v Polsku. Po přijetí zákonů proběhly napříč Polskem nepokoje a protivládní demonstrace zaměřené mj. na to, aby polský prezident A. Duda tyto návrhy vetoval. Ten vetoval dva ze tří návrhů - zákon o Nejvyšším soudu a zákon o Zemské soudní radě. Třetí ze zákonů, zákon o Obecných soudech prezident A. Duda podepsal.

V souvislosti se zveřejněním polského zákona o Obecných soudech (v úředním věstníku), zahájila dne 29. října 2017 Komise řízení o porušení Smlouvy proti Polsku ohledně opatření, jež podle Komise zasahují do nezávislosti soudů. Toto řízení je dalším krokem vedle pokračujícího dialogu o právním státu zahájeného Komisí v lednu 2016 a complementárního doporučení týkajícího se právního státu vydaného dne 26. července 2017.

Klíčové body

Rozprava s prvním místopředsedou Komise Fransem Timmermansem na téma stavu právního státu v Polsku navázala na jeho vystoupení ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) z minulého týdne. F. Timmermans připomněl, že dle Komise není polský zákon o Obecných soudech slučitelný s právem EU, neboť zavádí jiný věk pro odchod do důchodu u soudkyň (60 let) a soudců (65 let), čímž diskriminuje osoby na základě pohlaví. To je v rozporu s článkem 157 Smlouvy o fungování EU a se směrnicí 2006/54/ES o rovnosti žen a mužů v zaměstnání.

Skutečnost, že ministr spravedlnosti může sám rozhodovat o prodloužení mandátu soudců, kteří dosáhli důchodového věku, a může odvolávat a jmenovat předsedy soudů, vyvolává u Komise rovněž právní obavy z oslabení nezávislosti polských soudů. Jedná se dle Komise o rozpor s čl. 19 odst. 1 Smlouvy o EU vykládaným ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv EU. Nová pravidla umožňují podle Komise polskému ministru spravedlnosti ovlivňovat jednotlivé soudce zejména díky kritériím pro prodloužování jejich mandátů a chybějící lhůtě pro přijetí rozhodnutí o jeho prodloužení, čímž je narušena zásada neodvolatelnosti soudců. Kromě toho může ministr spravedlnosti sám odvolávat a jmenovat předsedy soudů, což mu rovněž umožňuje ovlivňovat soudce při rozhodování o věcech, které zahrnují uplatňování práva EU.

EP v usnesení (vypracovaném zástupci EPP, ALDE, S&D, GUE/NGL, Greens/EFA) vyjádřil „hluboké politování a rostoucí znepokojení nad tím, že nebylo nalezeno kompromisní řešení fundamentálního problému řádného fungování ústavního soudu (jeho nezávislosti a legitimacy a zveřejňování a provádění jeho rozsudků), což vážně oslabuje polskou ústavu a demokracii a právní stát v Polsku“ a poukázal na to, „že polská vláda odmítá zohledňovat konstruktivní kritiku ze strany polské veřejnosti a vnitrostátních, mezinárodních a evropských institucí a že neoznámila žádná opatření, jimiž by na tyto výhrady reagovala.“ EP tak podpořil doporučení vydaná Komisí i řízení o nesplnění povinnosti vedená s Polskem kvůli porušování práva EU.

Konkurenční usnesení poslanců ECR, které zdůraznilo, že nové legislativní návrhy o Národní radě soudnictví a Nejvyšším soudu v Polsku, by neměly být důvodem pro vměšování orgánů EU a vyjádřilo politování, že Komise uplatňuje dvojí standardy, když obviňuje polskou vládu ze zavádění opatření, která jsou uplatňována v jiných členských státech, jako např. odlišný věk odchodu do důchodu pro ženy a muže, přijato nebylo. /Pokračování na s. 7/

Východiska pozice ČR

Vláda ČR podporuje dodržování zásad právního státu a ostatních hodnot, na kterých je založena Unie, a je si vědoma nutnosti existence efektivního systému jejich ochrany. Dodržování zásady vlády práva či právního státu, jehož součástí je též systém nezávislé justice, představuje jeden ze základních pilířů moderní státnosti. Vláda důsledně sleduje vývoj situace v Polsku a věří, že se situaci podaří vyjasnit a vyřešit prostřednictvím dialogu mezi Komisí a polskou vládou.

Předpokládaný další vývoj

EP ve svém usnesení vyjádřil přesvědčení, že současná situace v Polsku představuje jednoznačné riziko závažného porušování hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o EU a pověřil Výbor LIBE, aby vypracoval zvláštní zprávu s cílem uspořádat hlasování v plénu o odůvodněném návrhu vyzývajícím Radu k tomu, aby jednala v souladu s čl. 7 odst. 1 Smlouvy o EU. Na základě procedury dle čl. 7 Smlouvy o EU může dojít k omezení práv, která vyplývají pro dotýčný stát z použití Smluv, včetně pozastavení hlasovacích práv zástupců jeho vlády v Radě./J. Linková/

626. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni > Informace

Dne 14. listopadu 2017 se konalo 626. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni (PV-EU).

Nejdříve byla schválena **rámcová pozice** ke sdělení Komise „Investice do inteligentního, inovativního a udržitelného průmyslu“ (Ministerstvo průmyslu a obchodu).

Následně byl schválen **mandát** na zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport 20. a 21. listopadu (Ministerstvo kultury); mandát na zasedání Rady pro obecné záležitosti ve formátu ministrů pro kohezi 15. listopadu (Ministerstvo pro místní rozvoj); mandát na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci 17. listopadu (Ministerstvo financí); aktualizace mandátu pro předsedu vlády Bohuslava Sobotku na zasedání Sociálního summitu na téma spravedlivých pracovních míst a růstu 17. listopadu v Göteborgu (Úřad vlády). Výbor projednal mandát na zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport 20. a 21. listopadu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy); mandát na zasedání Rady pro obecné záležitosti 20. listopadu (Úřad vlády).

Zástupce Ministerstva vnitra představil **informaci** o studiu na College of Europe. Zástupce Ministerstva zahraničních věcí poté představil výběrová řízení do Evropské služby pro vnější činnost - EU StratCom. Byla představena aktuální agenda Evropského parlamentu. Zástupce Úřadu vlády informoval o aktuálním dění v otázce vystoupení Spojeného království z EU.

Zástupkyně Ministerstva dopravy informovala o průběhu a výsledcích neformálního ministerského jednání mezi EU a ESA 7. listopadu v Tallinnu, zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu informoval o výsledcích zasedání Rady zahraniční věci ve formátu ministrů obchodu 10. listopadu, zástupce Ministerstva zahraničních věcí informoval o výsledcích zasedání Rady pro zahraniční věci 13. listopadu a zástupkyně Ministerstva obrany informovala o výsledcích zasedání Rady pro zahraniční věci ve formátu ministrů obrany 13. listopadu. Byla projednána zpráva o realizaci Národního programu reforem České republiky 2017 včetně provádění doporučení Rady z roku 2017 (Úřad vlády). Zástupce Úřadu vlády představil indikativní harmonogram přípravy prosincové Evropské rady.

V bodech „Různé“ zástupkyně Stálého zastoupení v Bruselu informovala o změnách v zaznamenávání přítomnosti delegátů v Radě a pracovních skupinách Rady. Zástupce Úřadu vlády informoval o iniciativě Maďarska o přípravě společné pozice V4 k novému víceletému finančnímu rámci a o aktuálním stavu podpory kandidatury ČR na sídlo agentury Evropského orgánu pro banku v Praze. Zástupkyně Ministerstva dopravy představila konferenci CEF 15. listopadu. Zástupce Ministerstva vnitra informoval o ministerské konferenci Salzburského fóra ve dnech 15. - 16. listopadu 2017 ve Varšavě.

Na závěr byly schváleny instrukce pro jednání výboru Coreper I (16. listopadu 2017) a Coreper II (15. a 16. listopadu). /M. Kadlecová/

Rámcové pozice schválené v 46. týdnu > Informace

Rámcová pozice ke sdělení Komise: **Investice do inteligentního, inovativního a udržitelného průmyslu**

(vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 286, týden 13. až 19. listopadu 2017 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: I. Blahušiak * Kontakt: newsletter@vlada.cz